

De Wondere Vogelwereld van O.C. Hoymeijer.

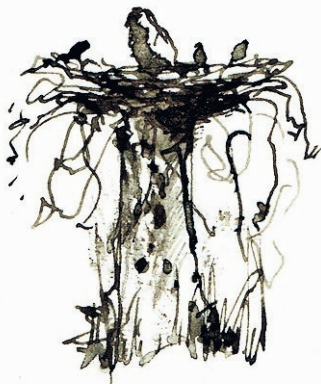
Combinatienest (torenvorm)

Een schitterend voorbeeld van symbiose tussen twee totaal verschillende vogelsoorten

Een ongekende vorm van samenwerking tussen de Kleine Savanne Albrak (*Araqui herbius pico*) en de Afrikaanse Maïspikker (*Crimas terramhasius*). De één een vervaarlijke carnivore roofvogel (orde *Calcinfornes*, familie *Araquatoren*), de ander een klein formaat zaad- en graanetende zanger (orde *Crimas Crimas*, familie *Terraminariden*).

Het nest wordt door de Albrak in een kleine drie weken gebouwd. De uiterst inventieve een tot twee meter hoge constructie van gevlochten takken, verdroogde planten, gras en mos wordt met een mengsel van vochtig leem en de eigen kalkrijke uitwerpselen tot een zeer solide wind- en waterbestendige toren ‘afgestuct’. Bovenop bevindt zich het met zachte pluimen en dons gevulde eierlegbed. Zodra de Albrak zijn werk heeft gedaan verschijnen de Maïspikkers. Het is voor de Maïspikkers van levensbelang om met het uithakken van de nestholtes aan te vangen voordat de leemlaag volledig is uitgehard, hetgeen in de verzengende Afrikaanse zon slechts enkele dagen in beslag neemt.

Bij een te late start is het voor de Pikkers onmogelijk om met de voor hen zo typerende zaadetersnavel een nestingang uit te hakken, en gaat er een kostbaar jaar voorbij zonder voor nageslacht te hebben kunnen zorgen. In succesvolle broedjaren kan een nesttoren tot wel twintig afzonderlijk broedende paartjes huisvesten, hetgeen resulteert in een gemiddelde van tussen de honderdvijftig en tweehonderd nakomelingen.

Op nest met Albrak

De ‘gastvogel’, in dit geval de Albrak, welke de Maïspikkers niet alleen helpt bij het aanvoeren van het nestmateriaal en de buffervoorraad maïskolven, is ook een betrouwbare bewaker van het nest tijdens het leggen en uitbroeden van de eieren. Ook als de jonge Maïspikkertjes uit het ei zijn gekomen en de drukke voeder- en opfokperiode van twintig dagen haar aanvang neemt, beschermt de Albrak de gehele nestkolonie tegen predatoren zoals vooral de Malinese grasbig, de bosrenga en de diverse op de eieren en de jonge Maïspikkertjes beluste reptielen en geleedpotigen. Opvallend is dat op het menu van de Albrak kleine zoogdieren, maar vooral zangvogels en hoenderachtigen staan, maar hij zich nooit tegood zal doen aan een Maïspikker.

Daar de broedperiode van de Albrak een periode van minstens dertig dagen beslaat, kan zij haar eigen jongen na het uitkomen van de eieren in alle rust voederen. De zwerm volwassen Maïspikkers is immers al uitgevlogen. De jonge Maïspikkers die het niet hebben gered en de door uitputting gestorven oudervogels, alsmede de rottende niet uitgekomen eieren vormen een welkome variatie op het menu van de jonge, hongerige Albrakken.

Volksvogelwijsheid:

Herkomst: Afrika, Zuid-Somalië (Mniganda-nomaden). “Mnnuguri bui gahalâ-blâ raghi, kebbnekie rubia mnaghi ghalabakhi gnou-witras!” Vertaling: “Het geluk straalt je toe als je dochter in het nest van een Albrak ligt”.

Iedere week beschrijft O.C. Hoymeijer een vogel die aan zijn brein is ontsproten.

Innovatie reportage

Verrijdbare zonnepanelen met daaronder groeiende gewassen: een dubbelfunctie voor één stuk land. Is dit de toekomst van groene landbouw?

tekst **Flóri Hofman**
foto **Koen Verheijden**

Klimaatverandering aanpakken door duurzame energie op te wekken, water te besparen, de circulaire economie te promoten. Tot effectievere landbouw komen én een betere prijs voor boeren realiseren. Met één project proberen Patrick Bekkers en Rogier Mul een veelvoud aan maatschappelijke problemen aan te pakken – en een inkomen te verdienen. Ambitueus zijn ze in ieder geval wel.

Het idee van hun zogeheten Duurzaamheidspark lijkt misschien simpel, zeggen oprichter Bekkers en hoofdonderzoek Mul, maar is dat allerm minst. Ze proberen groente en fruit te laten groeien onder laagliggende, verrijdbare zonnepanelen. Zo wordt landbouwgrond dubbel gebruikt: voor het opwekken van stroom én het verbouwen van voedsel.

De uitwerking van dat concept is een puzzel, zegt Bekkers. De zonnepanelen moeten genoeg licht doorlaten om de plantjes te laten groeien,

maar óók voldoende kracht hebben om energie op te wekken uit de zon. Verrijdbaar bovendien, zodat machines het land nog kunnen bewerken. Omdat de panelen regen tegenhouden, moet een irrigatiesysteem het water aan de zijanten van de stellage opvangen en de gewassen bewateren wanneer nodig. Om te weten wanneer de grond droog is, zijn weer allerlei sensoren nodig die dat aangeven.

Bekkers en zijn vrouw Jolanda, beiden Brabanders en afkomstig uit boeregezinnen, begonnen het project vijf jaar geleden. “We hadden een aantal hectare land en wilden daarvoor een nieuwe, groene bestemming bedenken”, zegt Bekkers. Voor het volplaatsen van het land met zonnepanelen kreeg hij eerst geen toestemming. Maar voor het opwekken van duurzame energie mét behoud van landbouwgrond was wel interesse.

“Toen ik hieraan begon, zeiden andere boeren: je bent gek, dat werkt nooit”, vertelt Bekkers terwijl hij een rij panelen – ze staan ongeveer op borsthoogte – vooruit duwt. “Het is een compleet nieuw concept. Wat tot nu toe het meest in de buurt komt, zijn kassen met zonnepanelen op het dak.” Maar voor zulke hoogbouw moet je een vergunning aanvragen, wat volgens Bekkers in veel gevallen lastig is omdat omwonenden akkoord moeten gaan.